

Svar på interpellation från Gunilla Berglund (C): Hur jobbar landstinget med rökstopp inför operationer?

I en interpellation ställer Gunilla Berglund (C) följande frågor:

1. Hur jobbar Landstinget Dalarna med rökstopp inför operationer?
2. Finns det några enheter i Landstinget Dalarna som har infört rökstopp inför operationer?
3. Erbjuder Landstinget Dalarna hjälp till rökavvänjning?

SVAR

Rökstopp inför operation har en vetenskapligt säkerställd positiv effekt avseende postoperativa komplikationer som försämrade sårhelning, blodpropp och allvarliga infektioner.

Vid samtliga opererande kliniker och i primärvården informeras patienterna som skall genomgå planerade operationer att komplikationsriskerna vid operation minskar avsevärt om rökstopp genomförs. Vid vårdkontakten betonas att rökstopp i anslutning till operation också är ett bra tillfälle att permanent sluta röka.

Rökstopp minst 6 veckor före och 8 veckor efter operation är rekommenderas inom anestesi, kirurgi, ortopedi, gynekologi, öron-näsa-hals och ögonsjukvården sedan flera år.

Kunskapen om rökstopp vid operation är spridd bland verksamheterna. Tobaksfri operation har flera gånger varit på agendan på division kirurgis verksamhetschefsmöten och experter inom området har bjudits in för att sprida information.

Landstinget Dalarna erbjuder rökavvänjning via remittering till vårdcentralerna, men här bedöms resurserna vara något underdimensionerade med en variation över länet. Patienterna kan också hänvisas till "sluta röka linjen", där de kan söka hjälp. Vissa kliniker delar ut foldrar kring "rökfri operation" och flera enheter har posters i väntrummen med informationsmaterial. Insatserna som behövs för att patienten skall bli rökfri varierar stort mellan olika patienter. Det som har störst vetenskaplig evidens är att vårdpersonal lyfter frågan men många patienter behöver betydligt mer stöd.

Ett strategiskt arbete med "personcentrerad vård" pågår där patienten skall bli ännu mer involverad och delaktig i sin egen vård. Via olika e-Hälsa tjänster, t.ex. 1177, finns möjligheter att utveckla patientinformation avseende rökstopp inför operation. I samband med upphandling av nytt VIS (vårdinformationssystem d.v.s. elektroniskt journalsystem) bör man också inkorporera möjligheter att sprida information kring rökfri operation till patienter som är rökare. Detta system bör vara interaktivt för en utökad patientdelaktighet.

På några kliniker planeras projekt för att mäta hur effektivt rökstopperekommendationen fungerar som en del i kvalitetsuppföljning.

I Landstinget Dalarna nekas inte operation till de patienter som inte har lyckats att bli rökfria inför sin planerade operation.

Sammanfattningsvis är arbetet med rökfri operation väl etablerat i Landstinget Dalarna, samtidigt som rökavvänjningsresurser kan behöva förstärkas. Olika interaktiva e-Hälsotjänster kan sannolikt utvecklas till en viktig och kostnadseffektiv del i rökavvänjningsprocessen.

Elin Norén (S)

Landstingsråd